

olga walló

příběhy zvířat

Příběhy zvířat

Olga Walló

Copyright© 2014 by Stanislav Plášil – nakladatelství VIKING
Copyright© 2014 by Olga Walló
Copyright© 2014 Cover by qelb

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu autora či nakladatele.

ISBN: 978-80-7482-180-6 (ePUB)
ISBN: 978-80-7482-181-3 (MOBI)
ISBN: 978-80-7482-182-0 (PDF na CD)

I

II

III

IV

Epilog

Další knihy nakladatelství VIKING

Edice CONAN

Edice Učte se anglicky s vtipem

Edice Borgentown – město hrůzy

Sci-fi & fantasy

Pohádky

Horory

Humor

Romány ze současnosti

Knihy vzpomínek

Historické romány

Světová klasika

Romantika

Erotika

Napětí

Recepty

Básně

Slovo nakladatele k NEPLATÍCÍMU čtenáři

PŘÍBĚHY ZVÍŘAT

I

Tohle je příběh z jednoho údolí. Vše, o čem vyprávím, se taky stalo. Je to pravda pravdoucí – jako že psi dovedou mluvit.

Ta věta se mi zakousla jako rosomák. Vědět všechno? Kdo by o to stál? Já tedy ne. A co třeba můj šéf? Ten by koukal. Vlastně by jich bylo docela dost, kdo by...

Zákazník nemusí vědět všechno. Tak je to správně. Je to jedna z ústředních tezí mé knihy *Cesty vzhůru*. Která se velmi slušně prodává. Ano, myslím, že jsem si v životě zatím vedla docela dobře. Když odečteme pár drobností. Ale ani čtenář nemusí vědět všechno. Protože...

Už jste někdy byli na správném podnikovém večírku?

A bavili jste se tam dobře?

A kdo by chtěl být zlý, když nemusí?

Na dotěrné dotazy neodpovídám ani sama sobě. Možná patřím k té třetině civilizovaných lidí, která se dle statistik neobejde bez antidepresiv. No a co? Druhým do toho nic není a já si toho odmítám všimnout.

Mám standardní CV, jsem vystudovaná, zaměstnaná... jistě ještě nevypadám na... (plnějších) čtyřicet. Platím za kreativní, samostatnou a asertivní. Mám za sebou řadu zdokonalovacích kursů, některé jsem též vedla. Hlídám si váhu a organizaci času. Dokonce mám pohyblivou pracovní dobu! A ve svém volnu si mohu dělat, co chci!

Znáte tu historku o Jekyllu a Hydovi?

A máte rádi Agathu Christie? To je pro mne prototyp průkopnice úspěchu, ať to vezmu ze které chci strany. Agatha Christie vášnivě zařizovala domy. Má na kontě jedenáct postupně budovaných definitivních domovů.

Já jsem si tenhle dům koupila na inzerát. „Po celkové opravě, připraven k nastěhování, zařízený.“ Kdo nevěří, proběhne se. Samozřejmě zatuchlý, nesmyslně velký barák, kam prodávající narychlo svezli několik chudinských pozůstalostí, ale mě zajímala lokalita. Kromobyčejně zahrabaná. Potenciálně perspektivní. Never say never. Zjistila jsem, že východy slunce tu mají úžasné. Voda z pramene v lese zdarma samospádem. Špičkové hvězdné nebe, nulový světelný smog. Železniční zastávka v místě. Z pěti domů v obci jen jeden v dohledu a trvale obydlen. Záclon v oknech netřeba, ne. Tím si úplně jista nejsem. Co znám bábu, vím, že žádná záclona by stejně nebyla nic platná.

Zatím mám dojem, že jsem na to vyvrála. Ted' si mne můžete hledat! Cesta sem skoro nevede – další klad. Zvolna otvírám okna a zouvám vysoké podpatky. Vzduch venku voní a vevnitř zavlhle zebe. Neobydlené domy umírají; tenhle dům mne potřebuje. Zatím jím procházím nazdařbůh a namátkou otvírám staré skříně. V zásuvkách jsou mrtví motýli! To není lyrismus, jen fakt. Kamna jsou zborcená, ale topit v nich patrně lze.

Tady to bude doopravdy. Velice blízko zanařikal sýček. Panebože, říkám si, tady ještě sovy pláčou. Jsem úplně jinde, jsem nazpátek v čase, z kapradin a přesliček v mém lese teprve vznikne uhlí. Teplo je základní lidská potřeba, noc pod měsícem bude ostrá jako meč.

Bába přišla hned zrána a začala taky zostra:

„Tak vy jste ta nová? Jestlipak víte, jak jste k tomu baráku přišla? Mladej Máslo ho propil, štamprle za štamprlí. Hostinskej mu nalejval a dělal si čárky na futro. Až mu jednou řek, že už žádněj barák nemá. On se pak oběsil. To jste nevěděla?“

Usmála jsem se na ni naprosto vstřícně, slova sama mi unikala. (Ač jsem se už bábinu nářečí postupně naučila rozumět, neumím je reprodukovat. Vždy jsem si nucena bábinu příběhy sama pro sebe převádět do obecné češtiny.)

„A kolikpak jste za to dala?“ Živé tmavé oči překypují zájmem. Přímot otázky mi vyráží dech. Můj všední den se točí kolem peněz, mluvit o částkách však platí za neslušné.

„Ráda vás vidím, jste hodná, že jste přišla! Ano, budeme sousedky, seznámíme se!“ říkám tedy nadšeně a úsměv mám už kolem dokola celé hlavy.

„Hostinskej v tom jede s poštákem napůl, počítali napřed, že z toho udělají... no něco jako hotel, penzion nebo tak, ale pak se toho lekli. Lepší peníze na dlaň! Kolikpak jste jim dala?“ opakuje dychtivě bába. Je nezjistitelného věku a z jiného století, čistounký pestrý šátek na babku uvázaný pečlivě skrývá vlasy. V okrouhlém, hezky řezaném obličejí se každá vráska chvěje pobavením.

Jde do tuhého. Se sousedy je třeba vyjít po dobrém, to je otázka života a smrti.

„Sama jsem se k vám chtěla vypravit! Copak já vím, jestli jsem koupila dobře! Vy to tu určitě všechno znáte! Vy mi pomůžete!“ – bezostyšně používám strategie ze své úspěšné příručky *Cesty vzhůru*.

Bába oceňuje protitah. Je bystrá, útočný tón postřehla v pŕlmžiku. „Já jsem vám přinesla boží milosti,“ říká a směje se mi do očí, „dejte si, jsou ještě teplý, tadyhle pod zástěrou jsem je přinesla!“ Ráno je krásné, jdu postavit na kávu. Na talířku přede mnou boží milost.

Zvolila jsem si své údolí. Od té doby uplynulo sedm let.

A mně se dnes zdál sen, byl od Kiplinga. Což není žádná hloupost; máme-li sen chápat jako reinstalaci softwaru, není přece bez významu, co je v jednotlivých složkách. A obraz shromáždění vlků v Knize džunglí, na pláni pod měsícem, se nachází v mé hlavě bezpečně uložený v nejstarších paměťových registrech s trvalým emocionálním obsahem.

Zdál se mi sen, byl od Shakespeara: Přicházeli ke mně moji mrtví.

(Dášenčina verze)

Jmenuji se Dášenka – no ano, po té slavné – je mi sedm let podle lidí a dvanáct svateb podle toho, jak to počítám já. Jedenáctkrát jsem měla štěňata – začala jsem až moc mladá – ale naposled už ne, možná po té operaci.

Po té operaci se vůbec změnilo hodně věcí, kolem mne i ve mně.

Je konec listopadu, bláto začíná tuhnout a poletuje první snh. Jsem tu sama a vím, že nebudu dlouho živa. Nestěžuji si, nemám komu a také by to nepomohlo. Viděla jsem už hodně umírání.

Naposledy jsme byli tři, se mnou ještě Ben – můj syn z osmé nebo deváté svatby (nikdy si nejsem úplně jista číslý) – a Bertička, dcerka, mé poslední štěňátko.

Ben býval fešák, celý po mně, také bílý špic, vypadal úplně čistokrevně. Ale byl ho kus, převyšoval mě v kohoutku o půl dlaně a k misce se žrádlem se vždycky hnal velice vehemenně. Takový velký dobrosrdečný kluk, moc rozumu nepobral. Ví, jak umřel. Bylo to za úplňku a ten jeho bílý huňatý kožich zářil. Nevěděl, že se má bát.

Ráno ho Štefan zakopal v lese. Štefan je člověk, který ho zabil.

Bertička jako by od pohledu ani nebyla moje, taková hnědá a mrňavá, s legračním krysím ocáskem. Byla zrovna v té fázi, kdy jsou štěňata nejdychtivější a rostou nejrychleji. Musela jsem jí hodně učit, protože jí svět hodně bavit. Když se rozeběhla, zaručeně brzy udělala kotrmelec, protože jí zadní packy předbíhaly přední. Od ježka stočeného do koule jsem jí nemohla dostat. Stokrát jste jí mohli říkat, že si leda popíchá čumák a chytne navíc pár blech. Byla jsem zvědavá, co z ní vyroste.

Zastřelil ji pan Wimmer, myslivec. Pan Václav Wimmer. Zastřelil ji právem, vím, že právem, protože se pohybovala bez vodítka více než padesát metrů od domu.

Pan Wimmer je na člověka pomenší, hranatý, s rudou lesklou tváří. Když se napije, rád vykonává právo. Kdo moc pije, špatně střílí. Bertička vyjekla a vymrštila se do vzduchu všemi čtyřmi. Nedobil ji a já k ní nemohla, trčel tam a těkal hlavní sem a tam. Naříkala, přitiskla jsem se k zemi, vítr šel ke mně. Z pana Wimmera táhla spokojenost, čekal ho jistě krásný večer. Náladu člověka pozná bezpečně i hodně tupý pes.

Než se dal pan Wimmer na nejistých nohou na cestu k autu, měla už Bertička zorničky potažené mázdrou. Lízala jsem jí ty legrační bílé brýle kolem očí, taky čumák, pak to už netrvalo tak dlouho.

Prásknul ji z posedu, počíhal si na ni jako na srnce na té velké louce pod lesem, kde jsem ji učila lovit myši. Já ráda lovím myši. Štávnaté živé myšce se žádná miska nevyrovná.

A mám ráda sám lov...

II

A tady ten sen končí. Tohle je ten děsivě exaktní zmatek probuzení. Hodina mezi psem a vlkem? Ne, to je jindy. Nebo jinde? Vlci jsou v pohádkách a Dášenska je pes. Skutečnost, že umí mluvit, náleží do množin všeho, o čem se mluvit nesmí. Strašná na tom je ta věta přetržená v půli. A to, že jsem se tak dlouho dokázala tvářit, že o tom nevím.

Dášenska je daleko, musím za Dášenkou.

V nespaní nad ránem se mi ty věty vracejí jako rány kyvadlem. Jsou určité; jsou vyřeštěné; ráno se rozplynou, nebudou nic platit. Mám práci, mám svůj všední den, nemohu se jen tak sebrat a pádit za nějakým psem bůhvíkam. A pak, Dášenska je už daleko – Španěle pro to mají výraz *más allá*. Tam už se na víkend nejezdí.

Polykání mne bolí. Nevymlouvám se! Kdo žije ve městě, má v téhle roční době víceméně virózku. Víím, co mě čeká, až zas přijedu ke kamennému domu v údolí: Ticho. Žádné skákání až nad hlavu, zablácené packy, vrtění ocasem a chlupy všude. Ještě tomu nebudu věřit, budu volat: „Dášenkóóó! Dáááásoo! Dááááseenkoo!“ Pořád nesměleji.

Přitom jich byl nedávno celý houf, všichni bílí a jedno malé hnědé štěně. Pak byli jenom tři. A pak... Dášenska věděla, co ji čeká. A přesto jsem odjela bez ní, i když mi skočila do auta a odmítala vystoupit. Jsem vinna stejně, jako bych stiskla spoušť.

Jenže Dášenska nebyla *můj pes*. Měly jsme spolu zvláštní vztah. Kdybych ji odvezla, byla by to z právního hlediska krádež. Ale to nebyl ten důvod; před tím bych nezaváhala. Potíží je v tom, že... Ale to se těžko vysvětluje. Nemohu doopravdy mít žádného psa, protože bych se rychle sama stala psem, a to by nebylo dobré. Nemám k tomu fyzické dispozice. A konec konců, v lecčem se rozcházíme, nesdílím třeba zálibu v ohnilém mase. Také bych postrádala právní subjektivitu. Už kvůli tomu jsem byla vždy nucena se chránit.

Není mou vinou, že si mne Dášenska zvolila a já jí to také nijak neulehčila.

Ted' už je Dášenska jenom v mé hlavě, zabírá jí neúměrně velký díl. Ale konec konců, *něco* tam prostor zabírat musí, není-li tam jiných samostatných a svébytných struktur. Až Dášenciho místo obsadí jiní, bude hůř. Protože Dášenska byla jediná svého druhu, byla první. Průmysky ducha jsou vydlážděny kostmi průkopníků. Než přijde doopravdy ráno, budu si vyprávět o Dášence.

Lidé psy hodnotí téměř výhradně podle vzhledu, což je nesmysl zřejmý a ložený. Že pes rozumí člověku, to pokládají za samozřejmé, od toho tu pro ně pes je! Ale člověk psovi... to je mnohem těžší. Odpusť mi, Dášenko, jestli budu tvůj příběh vyprávět nepřesně.

Mělas ráda benzinový pach, působil na tebe jemně opojně. Ve městě tě mátl, ale tam v horách byl jako závan netušených, rafinovaně civilizovaných světů. Pokud jsi měla příležitost, lehávala jsi pod auty poblíž výfuku a vdechovala benzinové páry. Smáli se ti, že fetuješ.

Bílý špic je pohledné plemeno. „Dášenska je krásná, smyslná a požívačná!“ říkávala jsem o tobě já. Chlubila jsem se tebou, bylo to tak snadné!

Ale ten poslední den jsem u tebe nebyla.

Přitom pan Wimmer na tebe měl spadeno už dávno. Šly jsme napříč polem a on po tobě střelil. Tiskla ses mi k noze, chránila jsem tě. Mířil na nás, byl opilý. Šla jsem proti hlavni.

„Vy nevystřelíte,“ říkala jsem rovně a nosně, aby mě slyšel, a šla jsem přímo k němu.

„Nevystřelíte, leda byste chtěl zastřelit mne.“

Pan Wimmer se klátil, měl mrazem červené tváře. „Kurva čuba,“ říkal pan Wimmer, a ještě něco říkal, měl myslivecký klobouk.

„Já víím, že jste v právu, ale nezastřelíte mi Dášenku před očima. Zastřelíte ji, až tu nebudu, platí? Já víím, že vyhrajujte, vždyt' jste v právu! Ale dnes mi Dášenku nezastřelíte!“

Došla jsem téměř k němu, než sklonil zbraň.

A pak jsem tě nechala na pospas. Nedala jsem ti ani čas na to, abys do hloubky promyslela, co ti tolik tanulo na srdci, totiž nově formulovaný vztah člověka a psa. Netuším, zda ses pokusila své závěry někomu sdělit. Víím, že vy psi vnímáte emoce čichem. Neslovně, ale přesně. (Přiznávám, i mně se to někdy stává.) Já však nyní musím tvé poselství vyložit ve slovech a pokud možno hodně nahlas. Bude to jenom otázka překladu?

Jak ses narodila, si nepamatuješ a čistokrevná asi jenom vypadáš – jinak by se tě snad pokusili prodat? Dostali by za tebe peníze. Měla bys cenu.